

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของ นายวสันต์ ตรี้อยพิสุทธิ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๘/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๒๓/๒๕๕๐

วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๒ หรือไม่

ความเห็น

ปัญหาตามคำโต้แย้งของผู้คัดค้านมีว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๒ หรือไม่ แต่โดยที่รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวถูกยกเลิกไปแล้ว และหลักการตามมาตราดังกล่าวถูกนำมาบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง จึงรับวินิจฉัยให้ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และประเด็นวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้ว พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ เป็นบทบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ซึ่งผู้ถูกตรวจสอบหรือเจ้าของทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือได้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ รวมทั้งมีอำนาจยึด หรืออายัดทรัพย์สินไว้ชั่วคราว เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าทรัพย์สินนั้นมีการโอน ยักยอก ชุกซ่อน ทั้งนี้ จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือจนกว่าจะมี

คำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องคดีที่ต้องหานั้น และทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องหาซึ่งหมายความรวมถึงทรัพย์สินที่ได้รับ ขาย จำหน่าย โอน หรือยกย้ายไปเสีย ในระหว่างระยะเวลาสิบปีก่อนมีคำสั่งยึดหรืออายัดและภายหลังนั้น ส่วนมาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติให้พนักงานอัยการมีหน้าที่ยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น ซึ่งบทบัญญัติตามมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๗ แม้จะให้คณะกรรมการมีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินได้แต่ก็ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ มิได้ให้อำนาจคณะกรรมการใช้ดุลพินิจตามอำเภอใจ และในที่สุดก็ต้องร้องขอต่อศาลเพื่อพิจารณามีคำสั่งริบต่อไป โดยฝ่ายผู้ต้องหาหรือเจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิเต็มที่ในการต่อสู้คดีในชั้นศาล บทบัญญัติดังกล่าวมีความจำเป็นต้องตราขึ้นเพื่อเป็นมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและเพื่อเป็นการป้องกันมิให้บุคคลกระทำความผิดได้ เนื่องจากทรัพย์สินเหล่านั้นมีส่วนส่งเสริมสนับสนุน ให้ความสะดวกแก่การกระทำความผิด และยังเป็นทรัพย์สินที่เป็นแรงจูงใจให้มิบุคคลเข้ามาสู่ขบวนการค้ายาเสพติดด้วย นอกจากนี้การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ยังเป็นการช่วยบั่นทอนความสามารถของผู้ค้ายาเสพติดมิให้ดำเนินการไปได้โดยสะดวก เป็นการช่วยระงับ ยับยั้งมิให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับมาตรการยึด อายัด ตลอดจนการริบทรัพย์สินดังกล่าว เป็นการกระทำต่อทรัพย์สิน ซึ่งเป็นการทำลายแรงจูงใจในการประกอบอาชญากรรมที่ให้ผลตอบแทนสูง ดังนั้น มาตรการที่ดำเนินคดีแก่ทรัพย์สินจึงเป็นคนละส่วนกับการดำเนินการทางอาญาแก่บุคคล เพราะมิได้มีการยื่นฟ้องทางอาญาแก่เจ้าของทรัพย์สินโดยตรงว่าได้กระทำความผิดทางอาญา แต่เจ้าของต้องมาแสดงตัวและพิสูจน์ว่าทรัพย์สินของตนมิได้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดเท่านั้น และอาจมีการริบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัตินี้ได้โดยไม่ต้องมีการกระทำความผิดทางอาญาปรากฏขึ้นชัดเจนโดยบุคคลใดหรือวันเวลาและสถานที่ใด หากเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดโดยตรงก็อาจถูกริบได้อยู่แล้วตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๐๒ และตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ การริบทรัพย์สินตามบทบัญญัตินี้จึงมิได้เป็นโทษทางอาญา และเป็นบทบัญญัติที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๓๕ ววรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งบัญญัติว่าบุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาว่าไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดให้การกระทำใด

ที่สิ้นสุดไปก่อนแล้วเป็นความผิด และเมื่อเห็นว่าการริบทรัพย์สิ้นตามพระราชบัญญัตินี้มิใช่โทษทางอาญาแล้ว กรณีจึงไม่ต้องพิจารณาต่อไปว่าเป็นโทษย้อนหลังหรือไม่

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมา จึงมีความเห็นว่า บทบัญญัติในมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๕วรรคหนึ่ง

นายวสันต์ สร้อยพิสุทธิ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ